

Voortgang DELIVER

Relinde van der Stouwe

Ruim een half jaar geleden berichtten de projectleiders Evelien Spelten en Trudy Klomp ons over het DELIVER-onderzoek. De hoogste tijd om te kijken naar de voortgang van deze grootschalige studie naar de eerstelijns verloskundige zorg in Nederland.

Stand van zaken

In de zomer van 2009 werd de pilot in drie praktijken afgerond. De pilot was bedoeld als check of alle schakels in de organisatie van de dataverzameling werken. Tevens werden de vragenlijsten voor cliënten uitgetest en bijgesteld. Vanaf 1 september 2009 zijn de drie pilotpraktijken officieel van start gegaan met het verzamelen van gegevens; tussen 1 oktober en 1 december 2009 volgden nog zeventien praktijken. Een jaar lang zullen alle nieuw aangemelde en reeds in zorg zijnde cliënten worden uitgenodigd mee te doen aan de studie en worden gevolgd. Trudy Klomp: "Wij schatten dat we uiteindelijk gegevens zullen verkrijgen van 8000 tot 9000 zwangere vrouwen, waarvan ongeveer 1200 complete zorggevallen. Dat wil zeggen, cliënten die wij vanaf de intake tot aan 6 weken post partum hebben kunnen volgen.

De gegevens die we verzamelen, komen voort uit vragenlijsten die cliënten invullen. Daarnaast zijn er de LVR-gegevens die het NIVEL verzamelt en de gegevens van de cliëntendossiers. En praktijken zelf leveren informatie over de organisatie van zorg. In februari gaan de eerste praktijken tijdschrijven. Doel hiervan is in kaart te brengen hoeveel tijd anno 2010 besteed wordt aan directe en niet-cliëntgebonden taken."

Veldwerkers

Alle gegevens komen terecht in een grote databank van de vakgroep 'Midwifery Science' van het EMGO+, het instituut voor onderzoek naar gezondheid en zorg van de Vrije Universiteit van Amsterdam. Er zijn vijf verloskunde studenten aangetrokken die als taak hebben de respons van de cliënten te verhogen en de contacten met de 20 deelnemende praktijken te onderhouden. Zij zijn de schakels tussen het Deliver projectteam en de verloskundige praktijken.

Nikki van den Heuvel is tweedejaars student aan de VAA en is één van de veldwerkers. Nikki: "Ik zag de oproep

op 'blackboard' en dacht: dat vind ik een leuke bijbaan. Ik kom in contact met verloskundigen en met zwangere vrouwen. En ik krijg ook nog wat mee van onderzoek doen. Niet dat ik zelf direct wetenschappelijk onderzoeker wil worden, maar van wat ik tot nu toe op de opleiding meemaak, vind ik de wetenschappelijke kant van het vak wel interessant. Ik zie ook het belang ervan in voor de verloskundige in de eerstelijns."

Nikki neemt een à twee keer in de maand contact op met 'haar' vier praktijken. Ze inventariseert de problemen bij de verloskundigen en bij de cliënten die de vragenlijsten in moeten vullen. De verloskundige praktijk meldt alle nieuwe cliënten, met uitzondering van de 'weigeraars', aan bij een onderzoeksbureau. Dit bureau stuurt de cliënte vervolgens namens de verloskundige praktijk de vragenlijsten en houdt bij wie reageert. Nikki: "Aan het eind van de maand krijg ik een lijst van cliënten die nog niet hebben gereageerd. Ik bel hen dan op en informeer waarom ze de vragenlijst nog niet hebben ingevuld.

Soms heeft een vrouw geen internet, dan vraag ik het Deliver projectteam om een papieren vragenlijst te sturen. Of iemand is verhuisd en denkt dan dat ze vragenlijst niet in hoeft te vullen. Ik krijg ook wel eens vrouwen aan de telefoon die een miskraam hebben gehad. Ik probeer dan uit te leggen dat we toch graag willen dat zij de vragenlijst invullen, omdat het ook belangrijk is te weten

hoe vrouwen de zorg rond een miskraam ervaren. De meeste vrouwen reageren erg positief op de studie en willen graag meewerken. Daarnaast proberen we, bijvoorbeeld ingeval van een miskraam, de verloskundigen te motiveren om het onderzoek nog even onder de aandacht te brengen bij deze vrouwen en het belang te benadrukken om deze vragenlijst in te vullen.

Bij slecht Nederlands sprekende cliënten probeer ik eerst duidelijk te maken waar ik voor bel, soms lukt dit bijvoorbeeld wel in het Engels. Als dit niet lukt, vraag ik of er een partner, zus of vriendin in de buurt is die wel Nederlands spreekt. Aan hen leg ik dan uit dat ik bel voor het DELIVER-onderzoek en vraag hen of mevrouw de uitnodiging heeft ontvangen. Soms stel ik voor om de vragenlijst samen in te vullen, met de hulp van bijvoorbeeld een zus of partner. Een andere mogelijkheid is om een tolk in te schakelen die mevrouw telefonisch kan interviewen. Dit kan alleen als zij Turks of Arabisch spreekt, andere talen vallen helaas af. Wanneer mevrouw wel goed Engels spreekt, kan zij een schriftelijke Engelse vragenlijst ontvangen. In principe bellen we één keer een vrouw op. Als ze dan nog niet reageert, dan laten we het daarbij. Vanuit het Deliver projectteam wordt dan nog eenmaal een papieren versie verstuurd om de respons zo hoog mogelijk te krijgen.”

Promotieonderzoek

Trudy Klomp is tevens één van de promovendi in de DELIVER-studie. Haar onderzoek richt zich op de pijnbeheersing tijdens de baring. Wat is de vraag van vrouwen naar pijnstilling, en wat wordt er aangeboden door verloskundigen? Trudy Klomp houdt interviews met zwangeren over hun verwachtingen ten aanzien van baringspijn, over hoe zij de pijn kunnen beheersen, wat de rol van hun partner en verloskundige zal zijn. En ze interviewt ook recent bevallen vrouwen over hun ervaringen met pijn tijdens de baring. Daarnaast bestudeert zij literatuur over inhalatie-analgesie tijdens de baring en werkt zij samen met anderen aan een Cochrane-review. Daarnaast lopen er nog zes andere promotietrajecten. Verloskundige en theoloog Janneke Gitsels onderzoekt de invloed van de religie van islamitische vrouwen op hun keuze voor prenataal onderzoek. Psycholoog Linda Martin, docent aan de VAA, houdt zich bezig met prenatale counseling. Verloskundige Esther Feijen, docent aan de VAG bestudeert welke zorgvraag van de zwangere bij welke zorgverlener terecht komt. Monique Pereboom zorgt voor de dagelijkse gang van zaken rond de dataverzameling in de twintig praktijken, en promoveert op de voorlichting over infectieziekten tijdens de zwanger-

schap. Wilma van Driel, gezondheidswetenschapper en beleidsmedewerker bij de KNOV, focust op de samenwerking tussen verloskundigen en gynaecologen rond de overdracht van zorg. Recent is Agatha Boerleider, arts en gezondheidswetenschapper bij het Nivel, gestart met onderzoek onder zwangeren met een niet-Nederlandse achtergrond. Het DELIVER-team is zich er van bewust dat migrantenvrouwen speciale aandacht vragen. Zij zijn doorgaans moeilijk te bereiken met schriftelijke vragenlijsten. Deze deelstudie vindt plaats onder leiding van professor Walter Devillé, bijzonder hoogleraar Vluchtelingen en gezondheid aan de Faculteit der Maatschappij- en Gedragwetenschappen van de Universiteit van Amsterdam en projectleider bij het Nivel. In de pijplijn zit nog een studie naar de kraamzorg: Wat is het effect van de inzet van de kraamverzorgster als doula tijdens de baring? Focusgroepen met kraamverzorgenden moeten inzicht geven hoe zij met verloskundigen samenwerken, wat zijn de valkuilen en wat zou anders en beter kunnen volgens kraamverzorgenden? Daarnaast moeten focusgroepen met partners van bevallen vrouwen in beeld brengen hoe zij tegen hun rol aankijken tijdens de baring en wat hun verwachtingen zijn van de verloskundige zorg aan hun partners. ■

Gevraagd: medewerking van alle verloskundige praktijken

In mei 2010 worden alle praktijken in Nederland benaderd met een vragenlijst over de organisatie van de zorg. Het DELIVER-team hoopt op een 100% respons.

Trudy: “We willen namelijk de zorg in de twintig DELIVER-praktijken kunnen afzetten tegen de verloskundige eerstelijnszorg in heel Nederland. We hebben de twintig praktijken zorgvuldig geselecteerd; er zijn grote en kleine praktijken, solo en groepspraktijken, op platteland en in de stad, en over het hele land verspreid. Maar of de zorg in deze representatief is voor heel Nederland, weten we natuurlijk niet zeker. Daarom zou het geweldig zijn als verloskundige praktijken massaal reageren op onze vragenlijst. Dat geeft ons inzicht of de zorg in de twintig DELIVER-praktijken vergelijkbaar is met de verloskundige praktijken in de rest van Nederland.”